

HÍREK, BESZÁMOLÓK

ETIKAI KÓDEX — KOMMENTÁR NÉLKÜL

A „The Leading Edge” 1993. májusi számában jelent meg a Society of Exploration Geophysicists (USA) 1992—1993. évi tájékoztatója. A szokásos információk — például az alapszabály és a tagnévsor — mellett a 386. oldalon az alábbi Etikai kódexet közölték:

„Az SEG Alapszabálya V. paragrafusának 1. pontja kimondja, hogy „A tagság minden fajtájának függnie kell a szakmai etika elfogadott alapelveihez való alkalmazkodástól”.

Ezen elfogadott szakmai etikai alapelvek részletes kifejtéseként az alábbi Etikai kódexet hozzuk nyilvánosságra. Önöknek mint geofizikusoknak a kötelessége választott hivatásuk méltóságának fenntartása érdekében, hogy:

1. Szakmai munkájukat a megbízókhöz és a munkaadókhöz való hűség, az alkalmazottak és vállalkozók irányában tanúsított becsületesség és a személyi tisztesség magasztos eszméihez való odaadás szellemében végezzék.
2. Bizalmasként kezeljék a megbízók és munkaadók üzleti ügyeivel kapcsolatos ismereteket, geofizikai vagy geológiai információkat, műszaki eljárásokat, ha érdekük titkosságot követel.
3. Értesítsék a megbízót vagy munkaadót minden olyan üzleti viszonyról, érdekről vagy kapcsolatról, amely befolyásolhatja ítéletüket vagy megkérdőjelezheti szolgáltatásuk részrehajlás nélküli jellegét.
4. Egy adott szolgáltatásért csak egyetlen forrásból fogadjanak el anyagi vagy más ellenszolgáltatást, kivéve, ha erről minden érdekelt fél tud és ebbe beleegyeznek.

5. Tartózkodjanak attól, hogy csatlakozzanak egy kétes jellegű vállalathoz, vagy szántszándékkal beleegyezzenek nevük használatába egy ilyen vállalat által.
6. Csak a hivatás méltóságával összhangban lévő módon hirdessenek, tartózkodjanak a szakmai munka ajánlásában minden helytelen vagy megkérdőjelezhető módszer használatától és utasítsák vissza a fizetést vagy ellenszolgáltatás elfogadását ilyen helytelen vagy megkérdőjelezhető módszerrel szerzett munkáért.
7. Tartózkodjanak attól, hogy méltánytalan eszközöket használjanak a szakmai előmenetel érdekében és kerüljék el azt, hogy egy másik geofizikus szakmai hírnevében, üzleti ügyeiben vagy alkalmaztatási esélyeiben méltánytalanul vagy rosszulindulatúan, közvetve vagy közvetlenül kárt okozzanak.
8. Működjenek közre a geofizikus szakma erősítésében az általános információknak és tapasztalatoknak a geofizikus kollégákkal és a diákokkal való kicserélése révén, valamint a szakmai egyesületek, az alkalmazott tudományi tanintézetek és a szaksajtó munkájához való hozzájárulással.
9. Legyenek érdekelték a közjóban és legyenek készek arra, hogy különleges tudásukat, ügyességüket és képzettségüket a köz érdekében, az emberiség hasznára és javára használják.”

Verő László

MAEGS

AZ „ASSOCIATION OF EUROPEAN GEOLOGICAL SOCIETIES” 8. TALÁLKOZÓJA

Budapest, 1993. szeptember 22–24.

A találkozó központi témája: „A hegységközi medencék fejlődése a pannóniai medence példáján keresztül”.

Az „Association of European Geological Societies” (AEGS) a jugoszláviai Dubrovnikban alakult meg 1987-ben, több évi előzetes egyeztető tárgyalás után. Státusát tekintve az új szervezet az „Internation-

Union of Geological Sciences” (IUGS) társult szervezete. Fő célkitűzéseit tekintve elsőrendű feladatának tartja az európai földtudományok művelői közötti kapcsolatok ápolását. Tagja lehet minden európai ország földtudományokkal foglalkozó intézménye. Tagsági díj, társult szervezeti hozzájárulás nincs. A folyamatosság fenntartása a szervezet Vég-

rehajtó Bizottsága feladata, melynek tagjai az elnökön kívül az alelnökök és a szervezet titkára. Az elnökség a Nyugat-Európában megszokott forgórendszer szerint működik. A Végrehajtó Bizottságban foglalnak helyet a soron következő találkozóinak helyet adó ország földtani szervezeteinek képviselői is. A teljes létszám nem haladja meg a 15 főt. A szervezetben eddig 24 ország szerepel. Itt meg kell jegyezni, hogy az európai földtani társulatok régebbi találkozóit 1975-től Meetings of the European Geological Societies (MEGS) néven szervezték. Az első találkozó 1975-ben volt Readingben (Anglia). A továbbiak: Amszterdam (1978), Erlangen (1983), Edinburgh (1985), Dubrovnik (1987), Lisszabon (1990), Párizs (1991).

Most, 1993-ban a találkozó helye Budapest volt, rendezési jogát a Magyarhoni Földtani Társulat nyerte el a Magyar Geofizikusok Egyesületével együttműködésben. A magyar földtani tudományok híre és megbecsülése külföldön nagyon jó. Nem véletlen, hogy a Nemzetközi Földtani Korrelációs Program főtárgya hat éven keresztül magyar volt. Az AEGS jelenlegi elnöke Dr. DUDICH Endre. A legközelebbi találkozó helye Szentpétervár lesz 1995-ben.

A szeptember 22–24. közötti találkozót csodálatosan szép környezetben, a Széchenyi-hegyi Agro hotelben rendezték. A központi téma szellemében az előadások nagy része a Pannon medence igen sajátos helyzetével foglalkozott, mintegy modellterület adva az egyes résztvevő országok medencéinek fejlődése szempontjából. Az elhangzott előadások és poszterbemutatók száma 100 volt, ebből magyar 33. Az előadások egy plenáris és két szekciósülésen hangzottak el és felölelték a medence fejlődés, a szekven-

cia sztratigráfia, neotektonika tárgykörét. Az előadások a földtudományok teljes skáláját átfogták területileg a szomszédos országoktól Albániáig és Észtorzsigig. De nemcsak Európáról volt szó, hanem kanadai és egyesült államokbeli előadót is hallgathattunk.

A plenáris ülésen neves kutatók „vezérelőadásai” földtani-geofizikai adatok integrálásával adták meg a régió földtani fejlődéstörténetének kereteit. J. DER-COURT (Párizs) bevezető előadásában imponáló színes térképsorozattal illusztrálva vázolta a Tethys európai fejlődéstörténetét a földtörténeti közép- és újkorban. HORVÁTH F. a Pannon medence recens geodinamikájával, POGÁCSÁS Gy. a medence újkori fejlődésével, LIBE P. és társai a medence földalatti vízáramlás rendszereivel foglalkozott.

Geofizikai szempontból az előadások, poszterek fő témája és újdonsága a szekvencia sztratigráfia Pannon medencére, mint a világtengerekről lefűződő medencére való alkalmazhatóságának bizonyítása nagy felbontású reflexiós kompozit szelvények, magnetosztratigráfia, fauna, paleoklimatológia segítségével. Alapvetőnek tekinthető VAKARCS G. pannonra, TARI G. paleogénre vonatkozó szekvencia sztratigráfiai posztere, illetve JUHÁSZ E. és társai a Pannon medence felső miocén és pliocén üledékei szekvencia sztratigráfiáját összefoglaló előadása. Sajnálattal kellett tudomásul vennünk, hogy az egyik „vezérelőadás” VAIL professzor betegsége miatt elmaradt; őt ugyanis úgy ismeri a világ, mint a szeizmosztratigráfia „atyját”. Amit ma a szeizmosztratigráfiában ismerünk, ez mind az ő és munkatársai (Exxon csoport) kutatására épül.

Szalay István, Polcz Iván

GPS KONFERENCIA SOPRONBAN

1993. október 7–8-án rendezte a 10. HALMOS Ferenc Kozmikus Geodézia Szemináriumot Sopronban, a Magyar Tudományos Akadémia Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézetében a Magyar Asztronautikai Társaság és a Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság. A mintegy 70 résztvevő közel 20 előadást hallgathatott meg a műholdas helymeghatározás kérdéseiről és tíznél is több műszerrel ismerkedhetett meg a kiállításon.

Az előadások a Geodézia és Kartográfia egyik jövő évi számában meg fognak jelenni, így nem kell vállalkoznom arra a számomra amúgy is megoldhatatlan feladatra, hogy röviden összefoglaljam az elhangzottakat. Az ok, amiért mégis szükségesnek tartottam beszámolni erről az eseményről, a GPS gyakorlati alkalmazásával kapcsolatos. SZARKA László (MTA GGKI) a Fertőn végzett geoelektromos mérésekben használt GPS berendezést ismertette, SÁRHDAI Attila (ELGI) pedig a helikopteres és merev szárnyú repülőgéppel végzett légi geofizikai, illetve

a Balatonon végzett vízi szeizmikus mérések során szerzett GPS navigációs tapasztalatokról beszélt. Ez azért említésre méltó, mert a GPS-szel „profi” módon foglalkozó intézmények képviselői sokszor mint a jövőben megvalósítandó kísérletről beszéltek arról, amit a geofizikusok a geofizikai mérés mellett, szinte „mellékesen”, megoldottak.

Míndez azt bizonyítja, hogy a nehéz körülmények ellenére a magyar geofizika igyekszik lépést tartani a fejlődéssel, a szakemberek idejében felismerik azokat a jelentős előrelépést biztosító új eredményeket, amelyek segíthetnek a kutatások korszerűsítésében és viszonylag rövid idő alatt az új technika már rutinná válik. Fontos megjegyezni, hogy ezzel nemcsak a szakmai színvonal emelkedik, de a költségek is csökkenthetők. Biztos vagyok benne, hogy a geofizika más területéről is lehetne hasonló példákat találni.

Verő László